

**Notat:**

# **Kommunernes administrations- bygninger**

- effektivisering som følge af struktur-  
reformen?**



Det Nationale Institut  
for Kommuner og Regioners  
Analyse og Forskning

August 2012

NOTAT, august 2012  
Kommunernes administrationsbygninger –  
effektivisering som følge af strukturreformen?

---

## Indholdsfortegnelse

1	Resumé.....	3
2	Baggrund og formål .....	4
3	Metode .....	5
4	Analyseresultater.....	9
4.1	Kommunernes administrative bygningsmasse .....	10
4.2	Hvor meget har kommunerne effektiviseret?.....	14
4.3	Effektivisering i form af sparet vejtid .....	22
5	Bilag – De samlede svarfrekvenser .....	24

### **Kommunernes administrationsbygninger – effektivisering som følge af strukturreformen?**

Notatet er udarbejdet af: Bo Panduro, [bopa@kora.dk](mailto:bopa@kora.dk), 72 26 99 71.  
KORA, Det Nationale Institut for Kommuners og Regioners Analyse og  
Forskning, Olof Palmes Allé 19, 8200 Århus N, Tlf. 444 555 00, [ko-  
ra@kora.dk](mailto:ko-ra@kora.dk) .

NOTAT, august 2012  
Kommunernes administrationsbygninger –  
effektivisering som følge af strukturreformen?

---

*Økonomi- og indenrigsministeriet har bedt KREVI bidrage med en række analyser, der skal indgå i regeringens evaluering af kommunalreformen. Denne analyse, der omhandler udviklingen i kommunernes administrationsbygninger, er en af dem.*

## 1 Resumé

KREVI har i juni 2012 udsendt et spørgeskema om effektivisering af administrationsbygninger til alle landets kommuner, 74 kommuner har besvaret det<sup>1</sup>.

Svarene viser, at kommunerne i vid udstrækning effektiviserer anvendelsen af deres administrationsbygninger. Således har 72 procent af kommunerne gennemført effektiviseringer siden 2007, og 52 procent har besluttet at effektivisere i fremtiden.

Effektiviseringerne går nogenlunde ligeligt ud på at anvende færre kvadratmeter, at anvende færre lokationer og at optimere driftsudgifterne for de administrative bygninger.

Blandt de adspurgte kommuner er der nedlagt 89 administrative lokationer, og især sammenlægningskommunerne udnytter det effektiviseringspotentiale, der ligger i at være oprettet med flere administrative lokationer fra de gamle kommuner. Sammenlægningskommunerne har i gennemsnit reduceret antallet af lokationer med 29 procent, fortsætterkommunerne med 8 procent. Reduktionen i antal lokationer har særligt for sammenlægningskommunerne medført, at de administrative medarbejdere bruger mindre tid på at køre mellem de forskellige lokationer.

Kommunerne anvender en række metoder til gennemførelse af effektiviseringerne. Over halvdelen har lavet bygningsforbedringer, og endnu flere har opsagt lejemål. Knap halvdelen af de kommuner, der har effektiviseret, har solgt bygninger, sat byg-

---

<sup>1</sup> Herudover har enkelte kommuner besvaret dele af spørgeskemaet. Disse kommuners svar er medtaget i de analyser, hvor det er relevant.

NOTAT, august 2012

Kommunernes administrationsbygninger –  
effektivisering som følge af strukturreformen?

---

ninger til salg eller begge dele. Derudover har lidt over hver tredje kommune beholdt administrationsbygninger, men samtidigt anvendt dem helt eller delvist til andre formål.

De færreste af de adspurgte kommuner, 11 procent, anvender en intern huslejemodel for derved at synliggøre omkostningerne for brugerne af bygningerne. Herved har langt de fleste brugere af administrationsbygningerne adgang til "gratis" lokaler og mangler dermed incitamenter til at optimere bygningsudnyttelsen. Her har kommunerne altså en uudnyttet mulighed for at fremme effektiviseringer på bygningsområdet.

## 2 Baggrund og formål

Økonomi- og Indenrigsministeriet har anmodet KREVI om at bidrage til regeringens evaluering af strukturreformen. Et af områderne, KREVI skal undersøge, er kommunernes administrationsbygninger. Har kommunerne hjemtaget effektiviseringsgevinster efter kommunalreformen i form af bedre udnyttelse af administrationsbygninger?

Baggrunden for undersøgelsen er en forventning om, at især sammenlægningskommunerne ved strukturreformen fik mulighed for at effektivisere bygningsudnyttelsen ved at nedlægge flere små rådhus og samle administrationen i ét rådhus. Effektiviseringen opstår bl.a. ved at undgå spildtid i form af transport og koordinering af opgaver mellem administrative enheder på flere lokationer samt ved at anvende færre kvadratmeter og dermed reducere bygningsudgifterne.

Hovedformålet med undersøgelsen er således at se på, i hvilken grad kommunerne i forbindelse med kommunalreformen har effektiviseret det administrative bygningsområde. Undersøgelsen vil derudover afdække de forskellige typer af effektiviseringer, kommunerne benytter sig af. Endelig ser undersøgelsen på, i hvilken

NOTAT, august 2012  
Kommunernes administrationsbygninger –  
effektivisering som følge af strukturreformen?

---

grad kommunerne arbejder med at synliggøre bygningsomkostningerne ved at anvende interne huslejemodeller på det administrative område.

Udover at tegne et samlet billede af kommunernes effektiviseringer vil undersøgelsen afdække forskelle mellem sammenlægnings- og fortsætterkommuner.

Undersøgelsens væsentligste resultater rapporteres i dette notat. Spørgeskemaets samlede svarfrekvenser er vedlagt notatet som bilag.

### **3 Metode**

#### ***Dataindsamling***

Dataindsamlingen er foretaget ved at udsende et kort spørgeskema om effektiviseringer af administrationsbygningerne til kommunernes økonomichefer.

Dataindsamlingen er foretaget i juni 2012 over en 14-dages periode – der er efterfølgende udsendt rykkermails ad to omgange.

76 procent af kommunerne har besvaret alle spørgsmål i spørgeskemaet. I faktiske tal har 74 kommuner besvaret alle spørgsmålene – heraf 55 sammenlægningskommuner og 19 fortsætterkommuner. Fire kommuner – én sammenlægnings- og tre fortsætterkommuner har besvaret nogle af spørgsmålene. Hvor det er relevant, indgår disse kommuners besvarelser i analyserne.

Nedenstående tabel viser respondenternes fordeling på sammenlægningsstatus.

NOTAT, august 2012

Kommunernes administrationsbygninger –  
effektivisering som følge af strukturreformen?

	Respondenterne		Hele landet		Svarpct.
	Antal	Pct.	Antal	Pct.	
<b>Alle kommuner</b>	<b>74</b>	<b>100</b>	<b>98</b>	<b>100</b>	<b>76</b>
Heraf fortsætterkommuner	19	26	32	33	59
Heraf sammenlægningskommuner	55	74	66	67	83

Svarprocenten er lavere for fortsætterkommuner end for sammenlægningskommuner. Det vurderes dog ikke, at der blandt de frafaldne fortsætterkommuner vil være forhold, der er anderledes end blandt respondenterne.

Sammenlægningskommunerne er ved strukturreformen dannet af fra to til syv tidligere kommuner. Respondenterne fordeler sig ikke væsentligt forskelligt fra alle landets sammenlægningskommuner med hensyn til antallet af tidligere kommuner, der indgår i dannelsen af de nye kommuner.

### **Effektiviseringspotentialet i kommunerne**

Kommunalreformen betød, at 239 af de 271 kommuner, der eksisterede før kommunalreformen, blev sammenlagt til 66 nye kommuner. Man må antage, at hver af disse 239 kommuner havde mindst én administrationsbygning. Samtidig må man antage, at en stor del af de 66 fusionskommuner vil kunne nøjes med at have én administrationsbygning.

Med kommunalreformen opstår der altså et effektiviseringspotentiale for sammenlægningskommunerne i forhold til at kunne reducere antallet af administrative lokationer. Man må derfor også forvente, at der for sammenlægningskommunerne er sket en større reduktion af antal lokationer end i fortsætterkommunerne.

NOTAT, august 2012  
Kommunernes administrationsbygninger –  
effektivisering som følge af strukturreformen?

---

Yderligere kan man forvente, at jo flere kommuner, der indgår i en fusion, jo større er effektiviseringspotentialet. Der kan derfor forventes at være en sammenhæng mellem antallet af fusionskommuner og effektivisering i form af reduktion af antal administrative lokationer.

Der kan dog også tænkes at være fortsætterkommuner, som uafhængigt af strukturreformen har et potentiale for effektiviseringer som følge af, at de historisk set har haft administration på flere lokationer.

Da der i 2012 kun er gået fem år siden strukturreformen, og der kan tænkes at være store praktiske, økonomiske og politiske barrierer for samling af den kommunale administration på færre lokationer, må det forventes, at en del kommuner endnu ikke har tilendebragt en ønsket effektivisering. Vi har derfor også spurgt til beslutninger om fremtidige effektiviseringer på det administrative bygningsområde.

Udover samling af administrationen på færre lokationer kan der tænkes en række øvrige effektiviseringsmuligheder for den administrative bygningsmasse, som ikke er afhængige af kommunernes sammenlægningsstatus, fx energiforbedringer, bygningsmæssig samdrift mellem administrative og øvrige formål og bedre pladsudnyttelse i form af anvendelse af færre kvadratmeter.

### **Begrebsafklaring**

Ved begrebet *administrationsbygninger* forstås i denne undersøgelse bygninger som fx rådhus eller administrationsbygninger, hvis primære formål er at huse kommunens administrative organisation. Der er således tale om bygninger, hvis driftsudgifter konteringsmæssigt hører hjemme på funktion 6.45.50 Administrationsbygninger.

NOTAT, august 2012  
Kommunernes administrationsbygninger –  
effektivisering som følge af strukturreformen?

---

Bygninger, der huser administrativt personale, men hvor dette ikke er bygningernes primære formål, som fx biblioteker med en mindre borgerserviceafdeling, indgår ikke.

Undersøgelsen omfatter såvel egne bygninger som lejede og leasede bygninger mv.

Begrebet *effektivisering* skal konkret forstås som ændringer i anvendelsen af bygninger, der har betydet en udgiftsreduktion. Det vil konkret sige, at respondenterne er blevet bedt om at tænke i økonomiske baner. Der er dog intet til hinder for, at bygningsændringer kan have haft andre end økonomiske formål, så længe der har været en økonomisk effektivisering forbundet med ændringerne. Den konkrete vurdering er foretaget af respondenterne.

**Hvad koster administrationsbygningerne?**

Udgifterne til administrationsbygningerne er ikke i sig selv en væsentlig post på de kommunale budgetter i sammenligning med driftsudgifterne på de store sektorområder. Udgifterne til administrationsbygningerne bør alligevel være underlagt den samme tænkning om effektiv anvendelse af ressourcer, som er gældende for fx lønudgifterne på det administrative område.

Omfanget af udgifterne til administrationsbygninger kan opgøres på flere måder - af kommunernes regnskaber for 2011 kan man se følgende udgifter og omkostninger (alle opgjort i 2012-niveau):

- nettodriftsudgifter på funktion 6.45.50 Administrationsbygninger: 1.257 mio. kr.
- afskrivninger 6.45.50 Administrationsbygninger: 389 mio. kr.
- bruttoanlægsudgifter på funktionerne 6.45.50 Administrationsbygninger: 774 mio. kr.



NOTAT, august 2012  
Kommunernes administrationsbygninger –  
effektivisering som følge af strukturreformen?

---

Lægger man driftsudgifterne på 1.257 mio. kr. sammen med afskrivningerne på bygninger<sup>2</sup> på 389 mio. kr., får man årlige omkostninger på i alt 1.646 mio. kr. Heri mangler man dog stadig renteomkostningerne af den kapital, der er bundet i bygningerne. Et groft skøn over de samlede, årlige omkostninger kan i alt være i nærheden af 2.000 mio. kr.

Man kan også antage, at anlægsniveauet er udtryk for et gennemsnitligt niveau for renovering og fornyelse af administrationsbygninger, i hele landet. Dermed kan de samlede udgifter til drift og anlæg opgøres til 2.031 mio. kr. Anlægsniveauet er dog steget kraftigt efter kommunalreformen, så et niveau opgjort efter denne metode er formodentligt højt sat.

Kommunernes samlede indtægter fra skatter og statstilskud var i 2011 på 318 mia. kr. (2012-niv.), hvilket betyder, at mindre end én procent af kommunernes finansiering anvendes til administrationsbygninger.

## 4 Analyseresultater

Vi vil i analysen se på, i hvor høj grad kommunerne har effektiviseret anvendelsen af deres administrative bygningsmasse. Derudover belyser vi, hvordan kommunerne har realiseret effektiviseringer og sætter fokus på den effekt, som et reduceret antal administrative lokationer har på medarbejdernes vejtid.

Indledningsvist beskriver vi, hvordan kommunernes administrative bygningsmasse er sammensat.

---

<sup>2</sup> Registrering af afskrivninger har siden 2010 været frivillig, derfor vil opgørelsen af de samlede afskrivninger i de kommunale regnskaber være lavere end det reelle niveau.

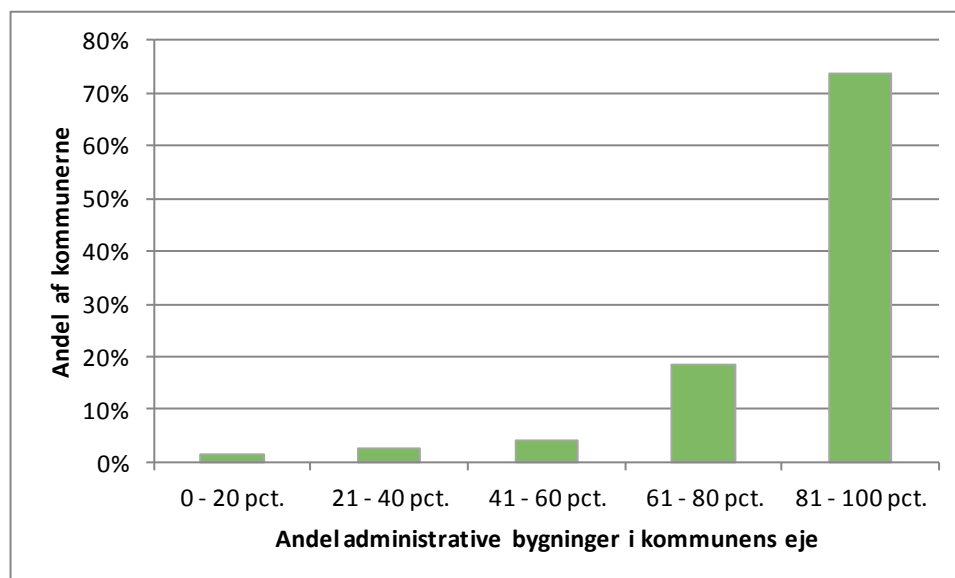
## 4.1 Kommunernes administrative bygningsmasse

### ***Eje eller leje af de administrative bygninger?***

Kommunerne kan eje de administrative bygninger selv, eller de kan leje dem. Herudover kan kommunerne vælge at indgå i forskellige andre konstruktioner omkring ejendommene som fx offentlige-private samarbejder.

Status for ejerskabet af de kommunale administrationsbygninger i 2012 er vist i figur 1:

*Figur 1.: Kommunerne fordelt efter, hvor stor en andel af deres administrationsbygninger de ejer frem for at leje sig ind eller indgå i fx offentligt privat samarbejde.*



Ejerandel udledt af kommunernes svar på spørgsmålet: "Hvordan fordeler den nuværende administrative bygningsmasse sig på følgende former for bygninger: Egne bygninger, lejede bygninger, andet herunder offentligt privat samarbejde mv.?" (n=76)

Som det fremgår af figur 1, er det typiske billede, at kommunerne ejer langt størstedelen af deres administrative bygninger selv.

NOTAT, august 2012  
Kommunernes administrationsbygninger –  
effektivisering som følge af strukturreformen?

---

Således ejer 74 procent af kommunerne i 2012 mere end 80 procent af deres administrative bygninger selv. Kun tre procent af de adspurgte kommuner er involveret i offentligt privat samarbejde på det administrative bygningsområde.

### **Huslejemodeller**

Kommunale bygninger, der er ejet af kommunerne selv, er - jf. de regler og den praksis, der er for det kommunale regnskab - betalt fuldt ud ved anskaffelsen, og kapitalomkostningerne er derfor ikke synlige i de udgiftsbaserede regnskaber, som kommunerne primært styrer efter. Det betyder, at en stor del af "huslejen" som udgangspunkt ikke er synlig for hverken kommunen generelt eller for brugerne af bygningerne. Dette forhold kan være med til at sænke omkostningsbevidstheden.

Heller ikke hvis kommunen lejer sine administrative bygninger, er det givet, at huslejen er synlig for brugerne. Hvis huslejen betales af fx en central bygningsadministration, vil der heller ikke være et naturligt incitament til stede for brugerne til at se på omkostningerne ved at anvende de administrative bygninger.

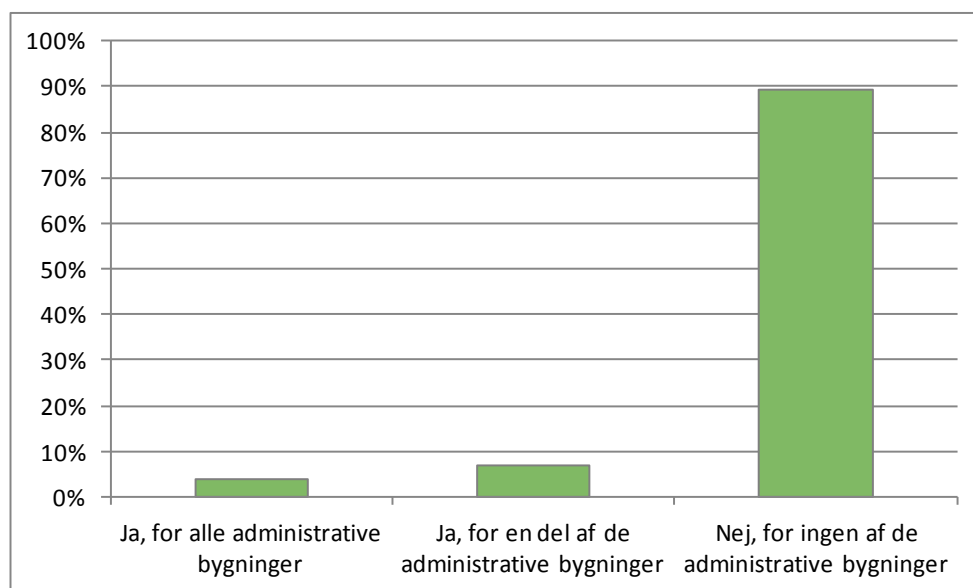
En måde, hvorpå bygningsomkostningerne kan synliggøres for brugerne, er at anvende en intern huslejemodel. Her får brugerne af bygningerne belastet deres budgetter med de fulde omkostninger ved anvendelse af bygningerne ved at skulle betale en intern husleje ud af deres egen ramme.

Vi har spurgt kommunerne, i hvor høj grad de anvender interne huslejemodeller for brugerne af de administrative bygninger.

Som det fremgår af figur 2, er intern huslejebetaling meget lidt udbredt blandt kommunerne. Kun 11 procent af kommunerne anvender intern husleje for alle eller en del af de administrative bygninger.

NOTAT, august 2012  
Kommunernes administrationsbygninger –  
effektivisering som følge af strukturreformen?

Figur 2.: Kommunerne fordelt efter i hvor stort omfang de anvender interne huslejer.



Kommunernes svar på spørgsmålet: " En måde at synliggøre bygningsomkostningerne på, er at anvende intern huslejebetaling. Her betaler brugerne af de administrative bygninger (de enkelte afdelingsledere el. lign.), via deres budgetramme, for de kvadratmeter, de anvender. Anvender din kommune intern huslejebetaling for de administrative bygninger?" (n=75)

Der kan derfor i anvendelse af huslejemodeller være et uudnyttet potentiale i kommunerne med hensyn til at fremme omkostningsbevidstheden i anvendelsen af de administrative bygninger.

### **Antallet af lokationer**

Vi har været interesseret i at måle omfanget af nogle af de effektiviseringer, kommunerne forventes at have gennemført.

Vi har derfor spurgt kommunerne, hvor mange administrative lokationer, de havde i 2007, og hvor mange de har i 2012.

Kommunerne er også blevet bedt om at oplyse antallet af kvadratmeter, der anvendes til administration. Det er dog kun en

*NOTAT, august 2012*  
 Kommunernes administrationsbygninger –  
 effektivisering som følge af strukturreformen?

---

meget lille del af kommunerne, der har kunnet oplyse arealet, så derfor er det ikke muligt at måle en effektivisering i antal kvadratmeter.

De adspurgte kommuner havde i 2007 i alt 505<sup>3</sup> lokationer, der primært blev anvendt til administration. Heraf havde 30 procent af kommunerne én til tre lokationer, 49 procent fire til seks lokationer og 21 procent syv eller flere lokationer.

I tabellen nedenfor er det gennemsnitlige antal administrative lokationer i 2007 vist for de adspurgte kommuner i forhold til det antal gamle kommuner, der indgik i sammenlægningen.

	<b>Antal kommuner</b>	<b>Gennemsnitligt antal lokationer 2007</b>
Fortsætterkommuner*	17	3,7
Sammenlægningskommuner	53	5,7
<b><i>Heraf:</i></b>		
<i>To kommuner</i>	11	3,5
<i>Tre eller fire kommuner</i>	32	5,7
<i>Fem, seks eller syv kommuner</i>	10	8,4
<b>I alt</b>	<b>70</b>	<b>5,2</b>

\* ekskl. Københavns Kommune

I udgangspunktet er det således, at der er sammenhæng mellem antallet af gamle kommuner i en kommunesammenlægning og antallet af administrative lokationer.

Dermed har kommuner, der er opstået som en sammenlægning af mange kommuner, et større effektiviseringspotentiale end kommuner, der ikke er sammenlagt eller er sammenlagt af få kommuner.

---

<sup>3</sup> Antallet af lokationer omfatter lokationer i en enkelt kommune, der har organiseret sig med et meget højt antal lokationer i forhold til gennemsnittet.

NOTAT, august 2012  
Kommunernes administrationsbygninger –  
effektivisering som følge af strukturreformen?

---

Vi vil senere se på, hvordan potentialet er blevet udnyttet i praksis.

## **4.2 Hvor meget har kommunerne effektiviseret?**

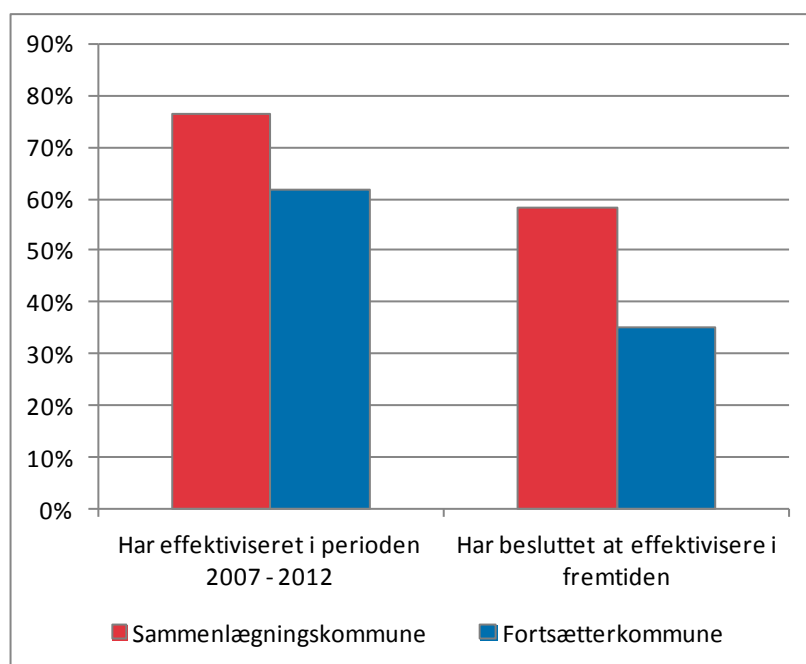
Vi vil i afsnittet vise, at kommunerne generelt har effektiviseret, og at sammenlægningskommunerne har effektiviseret i lidt højere grad end fortsætterkommunerne. Konkret vil vi vise effektiviseringen målt i antal nedlagte administrative lokationer.

### ***Hvor mange har effektiviseret?***

72 procent af de adspurgte kommuner har gennemført effektiviseringer i perioden 2007-2012. Som det ses af figur 3, dækker det over 76 procent af sammenlægningskommunerne og 62 procent af fortsætterne. I den femårsperiode, vi har spurgt til, er effektivisering således vidt udbredt, og der er ikke stor forskel mellem de to kommunegrupper, om end sammenlægningskommunerne dog har effektiviseret mest.

NOTAT, august 2012  
 Kommunernes administrationsbygninger –  
 effektivisering som følge af strukturreformen?

Figur 3.: Andelen af kommuner, der har gennemført effektiviseringer og andelen af kommuner, der har besluttet at gennemføre effektiviseringer af anvendelsen af administrative bygninger:



Respondenternes svar på spørgsmålene: "Har din kommune i perioden 2007 til i dag gennemført effektiviseringer af anvendelsen af administrative bygninger?" og "Har din kommune truffet en beslutning om i fremtiden at gennemføre effektiviseringer af anvendelsen af administrative bygninger?"

n=76 (55=sammenlægningskommuner, 21=fortsætterkommuner)

Man kan forestille sig, at der i de fleste kommunale organisationer til stadighed arbejdes med effektivisering af bygningsanvendelsen. Effektiviseringerne i de adspurgte kommuner behøver således ikke udelukkende at have sammenhæng til kommunalreformen.

Når forskellen mellem sammenlagte og fortsætterkommuner mht. effektiviseringer 2007-2012 ikke er større, kan det skyldes, at de fem år, der er gået siden kommunesammenlægningerne, er for

*NOTAT, august 2012*  
Kommunernes administrationsbygninger –  
effektivisering som følge af strukturreformen?

---

kort en periode til, at sammenlægningskommunernes potentiale endnu har kunnet udnyttes i praksis.

Det er derfor interessant at se på, hvilke beslutninger om fremtidige effektiviseringer, der er truffet i kommunerne.

52 procent af de adspurgte kommuner har besluttet at effektivisere i fremtiden. I forhold til de allerede gennemførte effektiviseringer er der her, som det også ses af figur 3, større forskel på sammenlægnings- og fortsætterkommuner. Hvor det er 58 procent af sammenlægningskommunerne, der har planer om effektiviseringer, gælder det kun 35 procent af fortsætterne.

Samlet set gælder det for langt størstedelen af de adspurgte kommuner, 80 procent, at de enten har gennemført og/eller vil gennemføre effektiviseringer.

Kun 13 procent af sammenlægningskommunerne har ikke gennemført eller besluttet effektiviseringer mod 25 procent af fortsætterkommunerne. Dette billede svarer meget godt til antagelsen om, at sammenlægningskommunerne har et større effektiviseringspotentiale end fortsætterkommunerne.

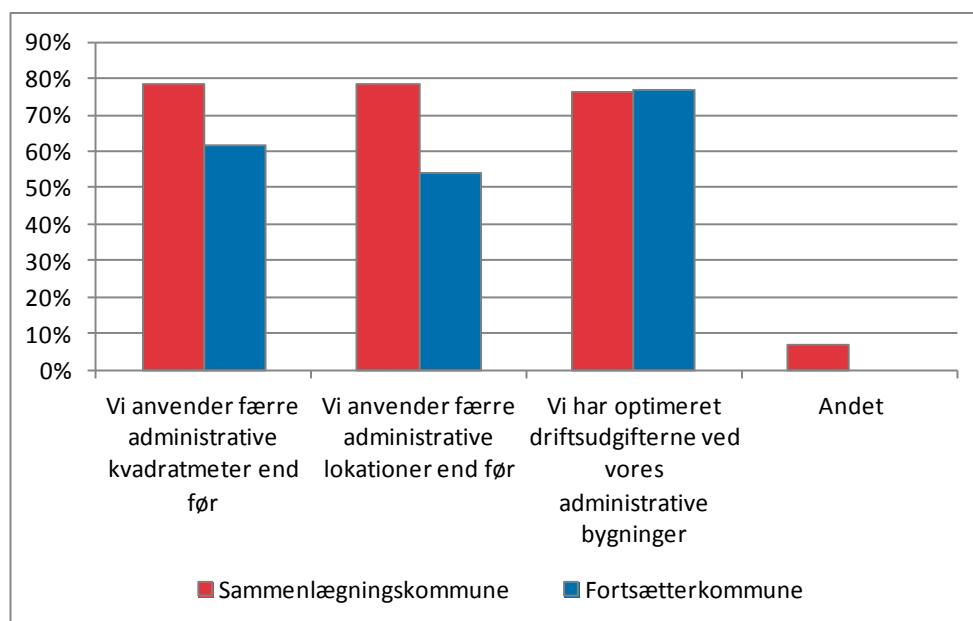
### ***Resultaterne af effektiviseringerne***

Vi har spurgt de kommuner, der har gennemført effektiviseringer, hvad effektiviseringerne har resulteret i. Svarene er vist i figur 4:



NOTAT, august 2012  
 Kommunernes administrationsbygninger –  
 effektivisering som følge af strukturreformen?

Figur 4.: Resultaterne af kommunernes gennemførte effektiviseringer:



Respondenternes svar på spørgsmålet: "Hvad er resultaterne af effektiviseringerne? (det er muligt at sætte flere kryds)"

n=55 (42=sammenlægningskommuner, 13=fortsætterkommuner)

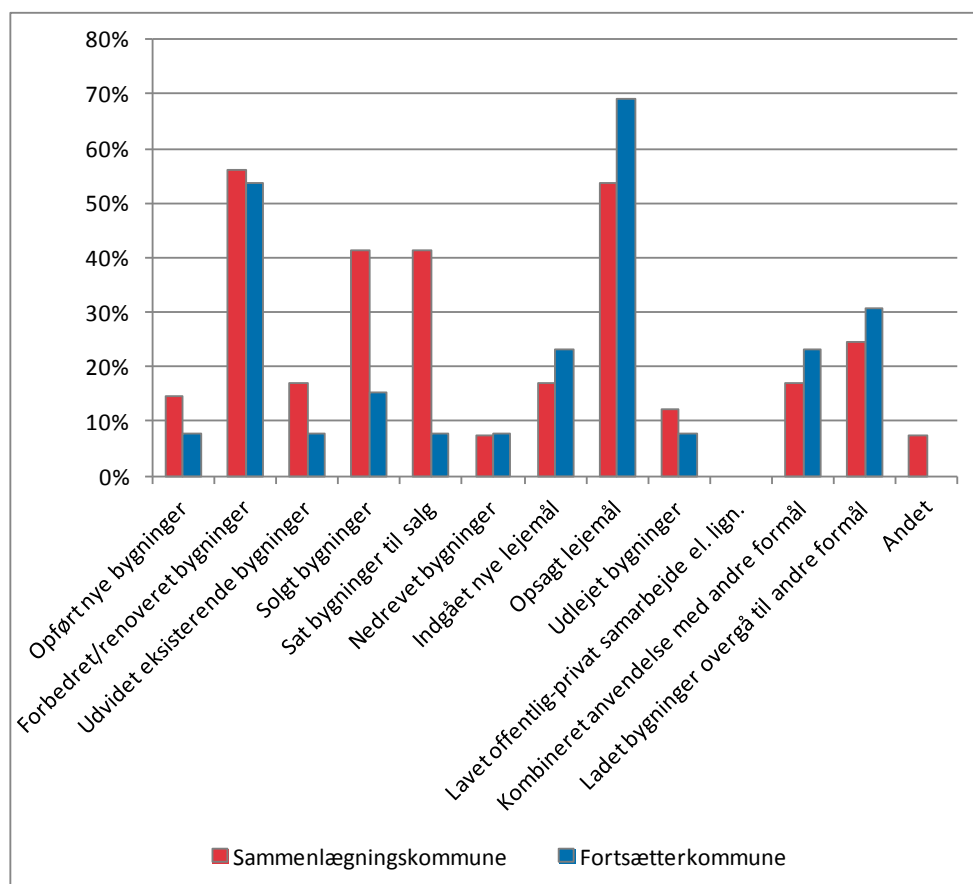
Som det ses af figur 4 er effektiviseringer, som har krævet ændringer i antal lokationer eller i størrelsen af de administrative bygninger ikke overraskende mere udbredt i sammenlægningskommuner end i fortsætterkommuner. Generelle optimeringer af driftsudgifterne anvendes i lige høj grad af begge typer kommuner.

### **De anvendte effektiviseringstiltag**

Vi har også spurgt de kommuner, der har effektiviseret, hvilke konkrete tiltag de har gjort for at opnå gennemførte effektiviseringer. Kommunernes besvarelser er vist i figur 5 nedenfor.

NOTAT, august 2012  
 Kommunernes administrationsbygninger –  
 effektivisering som følge af strukturreformen?

Figur 5.: Kommunernes konkrete tiltag ved gennemførte effektiviseringer:



Respondenternes svar på spørgsmålet: " Vi har for at opnå effektiviseringerne: (sæt gerne flere kryds)"

n=54 (41=sammenlægningskommuner, 13=fortsætterkommuner)

Over halvdelen af de kommuner, der har effektiviseret, har forbedret deres bygninger. Det gælder både sammenlagte og fortsætterkommuner. Derudover har en meget stor del af de kommuner, der har effektiviseret, opsagt lejemål, nemlig 57 %. Heller ikke her er der stor forskel mellem sammenlagte og fortsætterkommuner.

Det er der derimod, når vi ser på salg af bygninger. Ikke overraskende er det sammenlægningskommunerne, der i størst grad

*NOTAT, august 2012*  
Kommunernes administrationsbygninger –  
effektivisering som følge af strukturreformen?

---

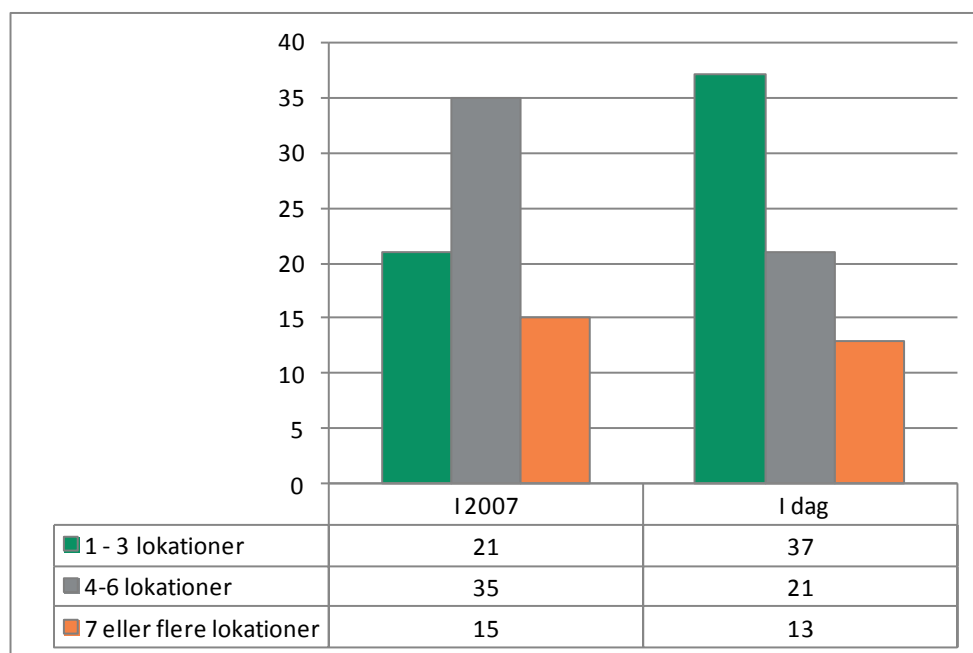
har solgt bygninger eller sat dem til salg. Ser man på kommuner, der har enten solgt bygninger, sat bygninger til salg eller begge dele, er der tale om, at 48 procent af de kommuner, der har effektiviseret, har gjort dette. For sammenlægningskommuner er det 56 procent og for fortsætterkommuner er det 23 procent.

Endelig kan vi se, at en del af kommunerne har gennemført effektiviseringer ved at beholde bygningerne, men samtidigt enten kombinere anvendelsen med andre formål end administrative (19 procent) eller helt lade dem overgå til andre formål i eget regi (26 procent). Samlet set er det 39 procent af kommunerne, der effektiviserer den administrative bygningsanvendelse ved at beholde bygninger, men enten helt eller delvist at anvende dem til andre formål.

***Hvor stor er effektiviseringen?***

Vi har ud fra kommunernes angivelse af antallet af administrative lokationer i henholdsvis 2007 og 2012 beregnet den reduktion, der har fundet sted. Figur 6 viser spredningen blandt kommunerne med hensyn til antallet af administrative lokationer i 2007 og 2012.

Figur 6.: Andelen af kommuner med antal administrative lokationer i tre forskellige intervaller i henholdsvis 2007 og 2012:



Respondenterne er blevet bedt om at se bort fra administrative lokationer med mindre end ti medarbejdere. Data er korrigeret for nytilkomne lokationer som følge af overtagelse af de statslige beskæftigelsesopgaver. (N=71)

Det ses af figur 6, at der i dag er væsentligt flere kommuner, der har få lokationer (fra en til tre lokationer) end i 2007, idet andelen er steget fra 30 procent i 2007 til 58 procent i 2012. Samtidig er andelen af kommuner med mellem fire og seks lokationer halveret fra 49 til 25 procent. Der er stadig en relativt lille andel af kommuner, der har 7 eller flere lokationer (henholdsvis 21 procent i 2007 og 17 procent i 2012).

### **Sammenhæng mellem potentiale og faktisk reduktion?**

Hvor der i 2007 var 505 administrative lokationer blandt de 71 kommuner, er der i 2012 416. Som det fremgår af tabellen nedenfor havde gennemsnitskommunen blandt respondenterne 5,2 lokationer i 2007, mens det tilsvarende tal i 2012 er 3,9 lokatio-

NOTAT, august 2012

Kommunernes administrationsbygninger –  
effektivisering som følge af strukturreformen?

ner<sup>4</sup>, når man korrigerer for tilgange af lokationer i forbindelse med overtagelsen af de statslige beskæftigelsesopgaver.

	Antal kommuner	Gennemsnitligt antal lokationer 2007	Gennemsnitligt antal lokationer 2012	Reduktionsprocent
Fortsætterkommuner*	17	3,7	3,4	8
Sammenlægningskommuner	53	5,7	4,1	29
<b>Heraf sammenlægninger af:</b>				
<i>To kommuner</i>	11	3,5	2,6	24
<i>Tre eller fire kommuner</i>	32	5,7	4,3	25
<i>Fem, seks eller syv kommuner</i>	10	8,4	5,0	40
<b>I alt</b>	<b>70</b>	<b>5,2</b>	<b>3,9</b>	<b>26</b>

\*Ekskl. Københavns Kommune

Af tabellen fremgår det også, ikke overraskende, at der med hensyn til reduktion i antallet af lokationer er større forskel mellem sammenlægnings- og fortsætterkommuner, end når det gælder effektiviseringer generelt. Reduktionerne svarer til, at sammenlægningskommunerne gennemsnitligt har reduceret antallet af lokationer med 29 procent, mens fortsætterne har reduceret med 8 procent.

Samtidig fremgår det, at de helt store kommunesammenlægninger med fem, seks eller syv kommuner i særlig høj grad har udnyttet reduktionspotentialen.

<sup>4</sup> Begge gennemsnit er beregnet uden Københavns Kommune, der har omkring 150 lokationer, hvilket er meget højt i forhold til de øvrige kommuner.

NOTAT, august 2012  
Kommunernes administrationsbygninger –  
effektivisering som følge af strukturreformen?

---

### **4.3 Effektivisering i form af sparet vejtid**

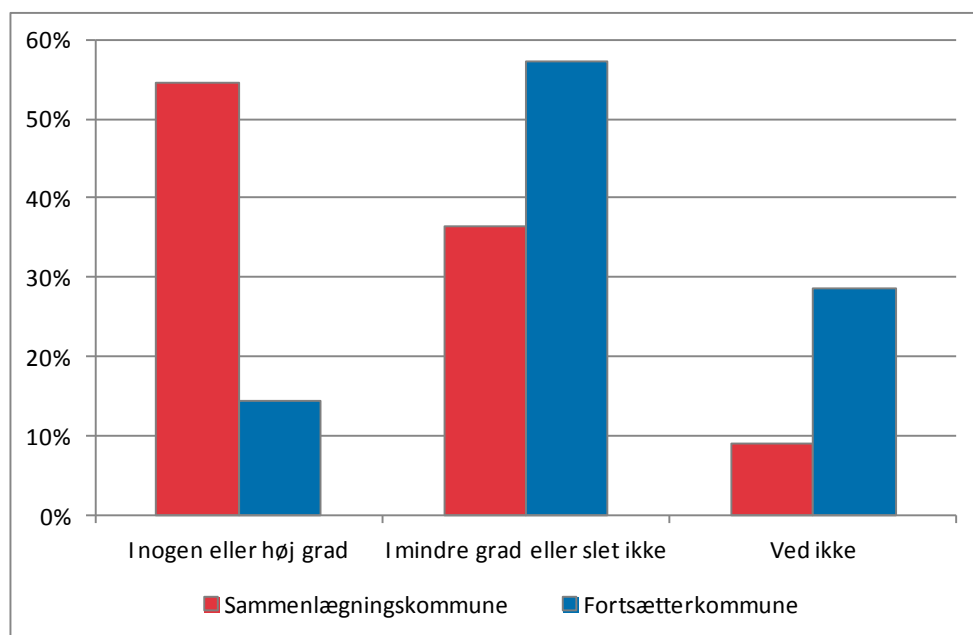
En af begrundelserne for at reducere antallet af lokationer er, at medarbejdere og ledere ved en geografisk spredt bygningsmasse bruger tid på at køre rundt mellem de forskellige administrationsbygninger i forbindelse med møder. Denne tid kan man kalde "vejtid", og den vil kunne reduceres ved at sammenlægge lokationer.

Det har ikke været ambitionen i denne undersøgelse at foretage en konkret måling af en reduceret vejtid i forbindelse med kommunernes reduktion af antallet af administrative lokationer. Vi har i stedet bedt kommunerne om at give en skønsmæssig vurdering af, i hvor høj grad et eventuelt reduceret antal lokationer har medført mindre vejtid for de administrative medarbejdere.

Figur 7 viser, i hvor høj grad de 40 kommuner, der har gennemført en reduktion af antallet af administrative lokationer, vurderer, at dette tiltag har medført mindre vejtid blandt medarbejderne.

NOTAT, august 2012  
 Kommunernes administrationsbygninger –  
 effektivisering som følge af strukturreformen?

Figur 7.: Vejtidsreduktion blandt de kommuner, der har reduceret antallet af administrative lokationer:



Respondenternes svar på spørgsmålet: "Har det reducerede antal lokationer medført mindre vejtid blandt de administrative medarbejdere?"

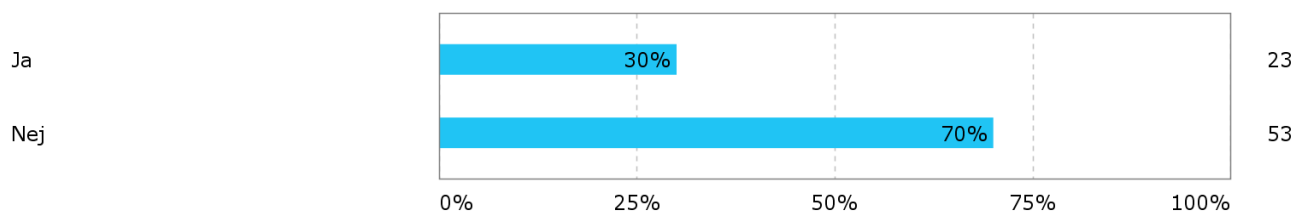
n=40 (33=sammenlægningskommuner, 7=fortsætterkommuner)

Som det ses af figuren, er det især blandt sammenlægningskommunerne, at man vurderer, at der er sket en reduktion af vejtiden. Således svarer 54 procent af disse, at reduktionen af antallet af lokationer i høj eller nogen grad har medført mindre vejtid. Dette er kun tilfældet for 14 procent af fortsætterkommunerne, som dog her kun tæller 7 kommuner.

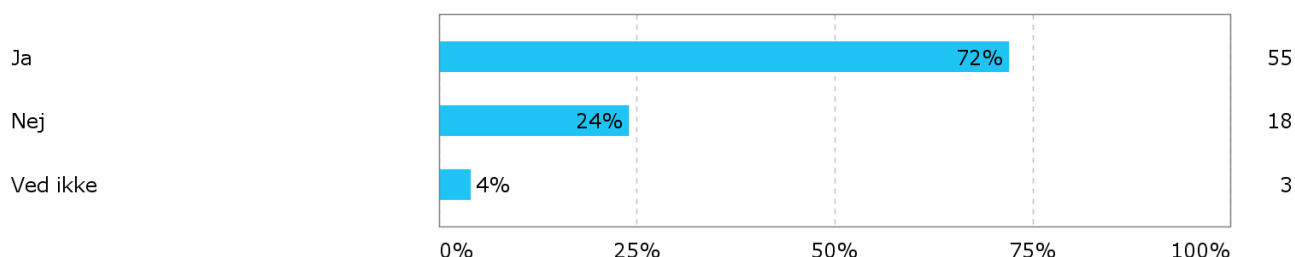
## 5 Bilag – De samlede svarfrekvenser

(spørgsmål, hvor der angives et antal kvadratmeter mv., er ikke medtaget).

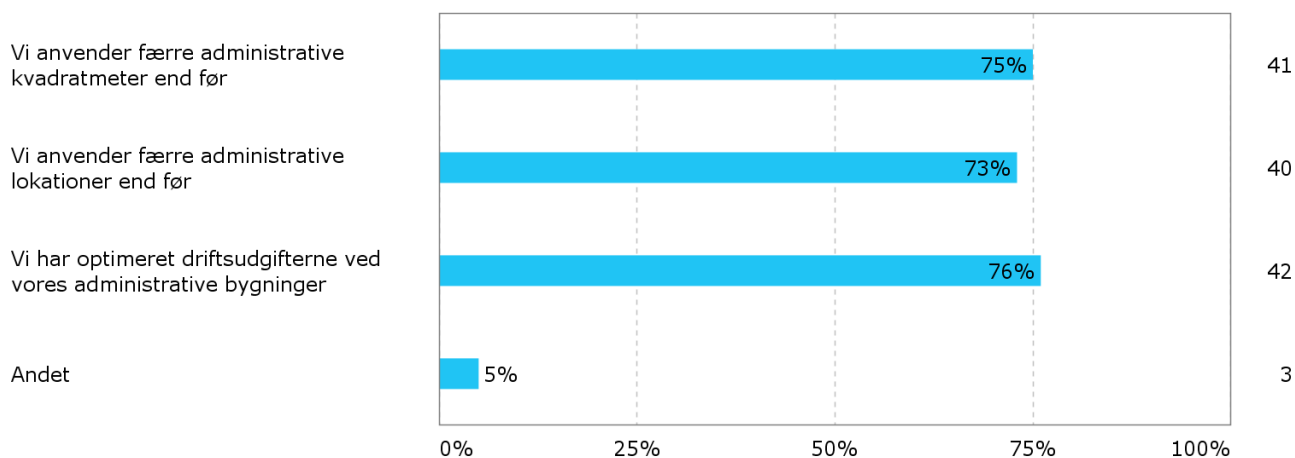
2. Har den kommunale overtagelse af de statslige opgaver på beskæftigelsesområdet fra 2010 betydet en udvidelse af den administrative bygningsmasse?



4. Har din kommune i perioden 2007 til i dag gennemført effektiviseringer af anvendelsen af administrative bygninger?



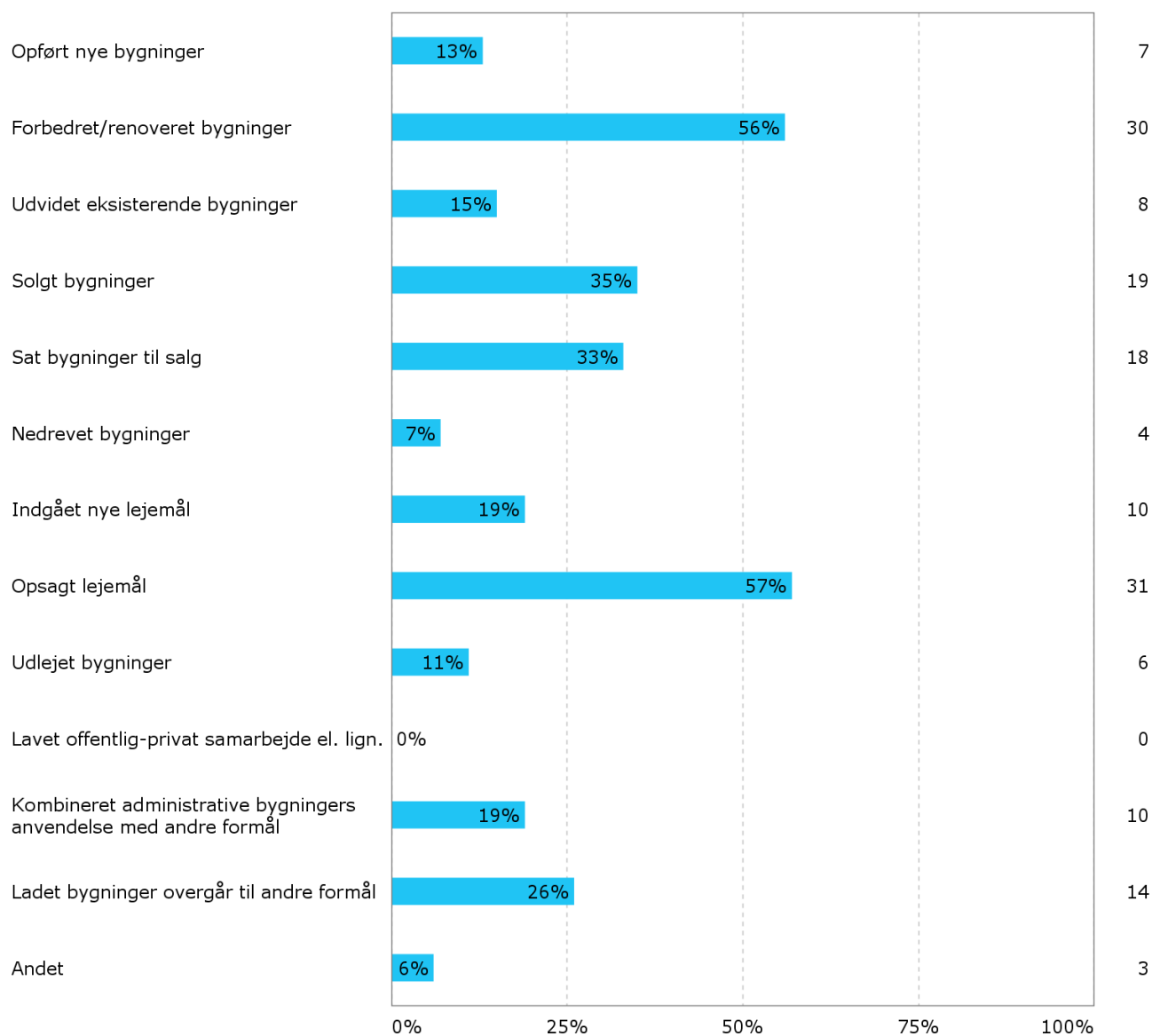
4a. Hvad er resultaterne af effektiviseringerne? (det er muligt at sætte flere kryds)





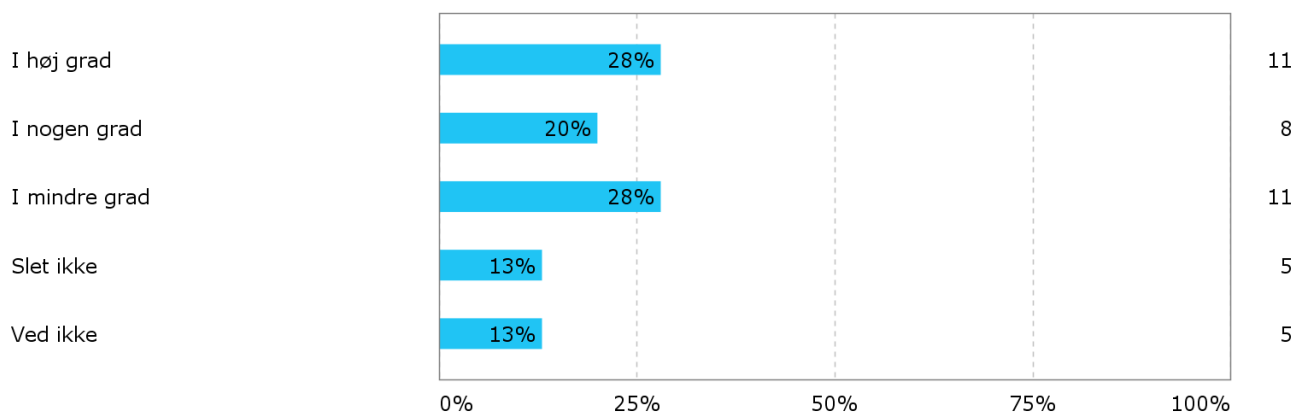
NOTAT, august 2012  
 Kommunernes administrationsbygninger –  
 effektivisering som følge af strukturreformen?

4b. Vi har for at opnå effektiviseringerne: (sæt gerne flere kryds)

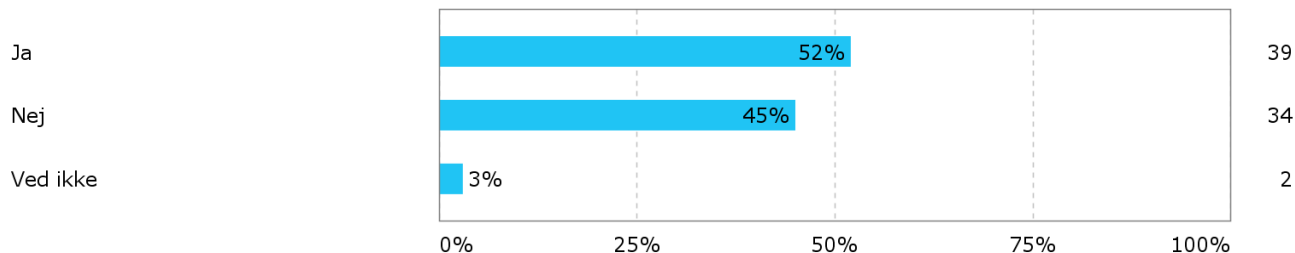


*NOTAT, august 2012*  
 Kommunernes administrationsbygninger –  
 effektivisering som følge af strukturreformen?

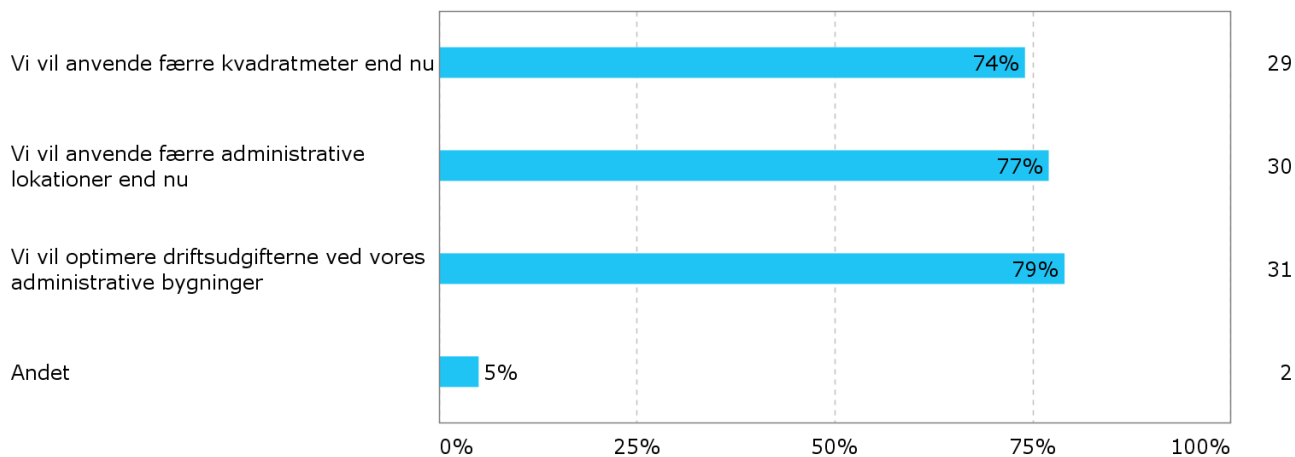
4c. Har det reducerede antal lokationer medført mindre vejtid blandt de administrative medarbejdere?



5. Har din kommune truffet en beslutning om i fremtiden at gennemføre effektiviseringer af anvendelsen af administrative bygninger?

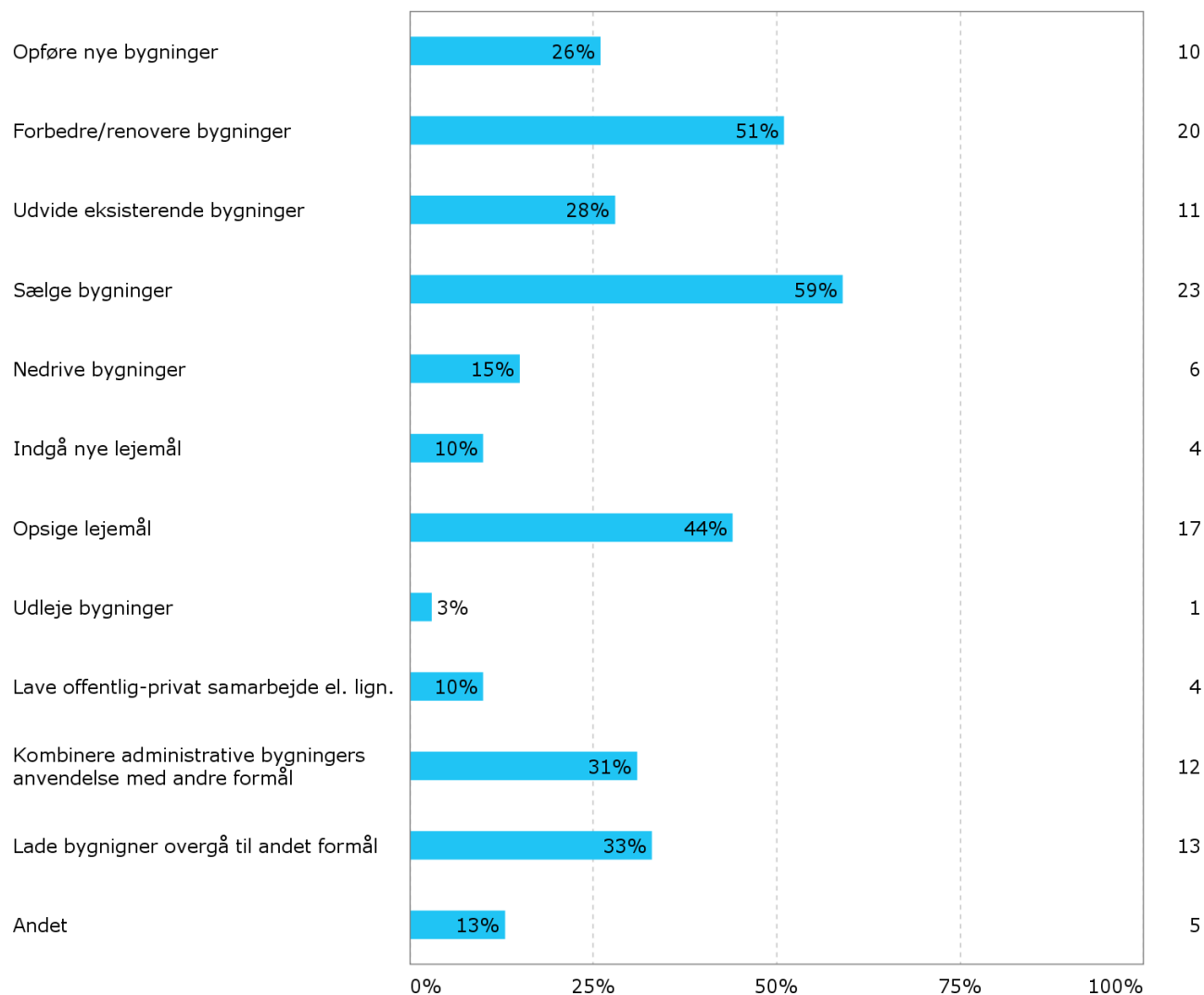


5a. Hvad forventes resultatet af effektiviseringerne at blive? (det er muligt at sætte flere kryds)



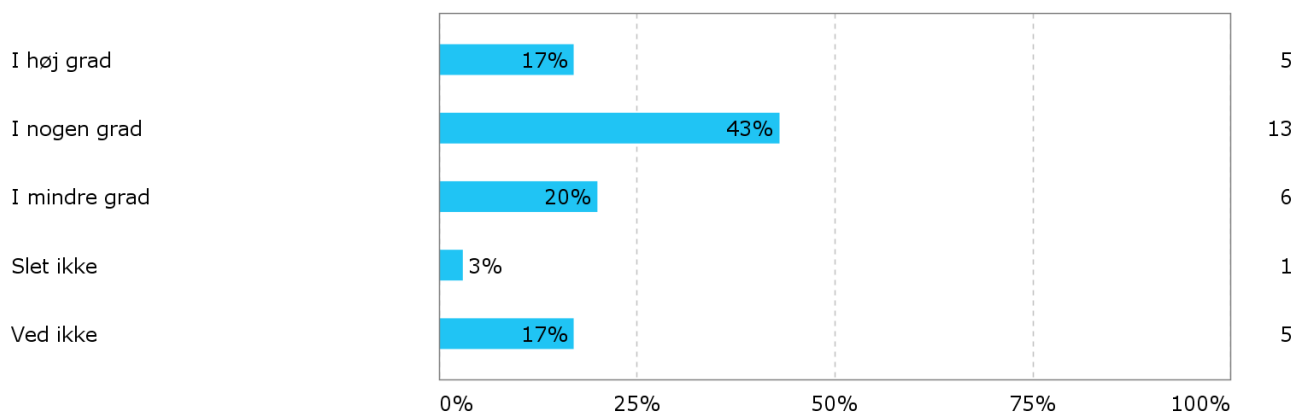
NOTAT, august 2012  
 Kommunernes administrationsbygninger –  
 effektivisering som følge af strukturreformen?

5b. Vi vil for at opnå effektiviseringerne: (sæt gerne flere kryds)

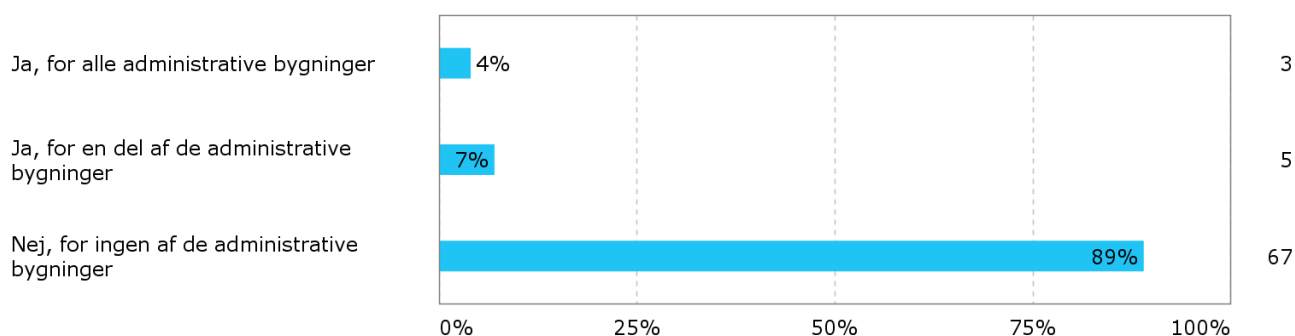


NOTAT, august 2012  
 Kommunernes administrationsbygninger –  
 effektivisering som følge af strukturreformen?

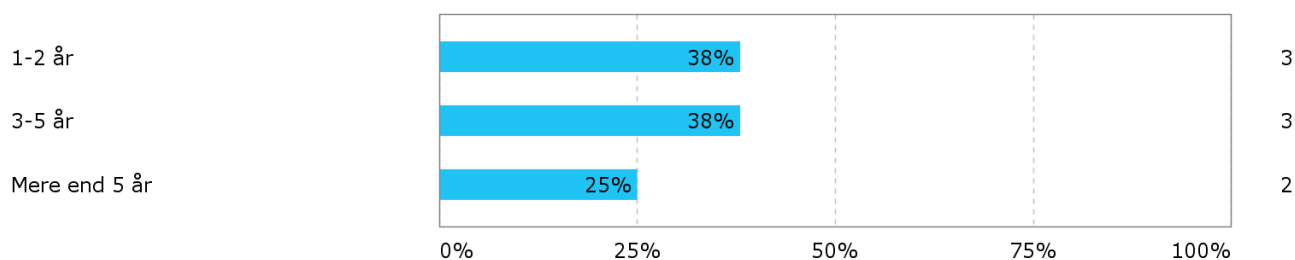
5c. Vil det reducerede antal lokationer medføre mindre vejtid blandt de administrative medarbejdere?



6. En måde at synliggøre bygningsomkostningerne på, er at anvende intern huslejebetaling. Her betaler brugerne af de administrative bygninger (de enkelte afdelingsledere el. lign.), via deres budgetramme, for de kvadratmeter, de anvender. Anvender din kommune intern huslejebetaling for de administrative bygninger?



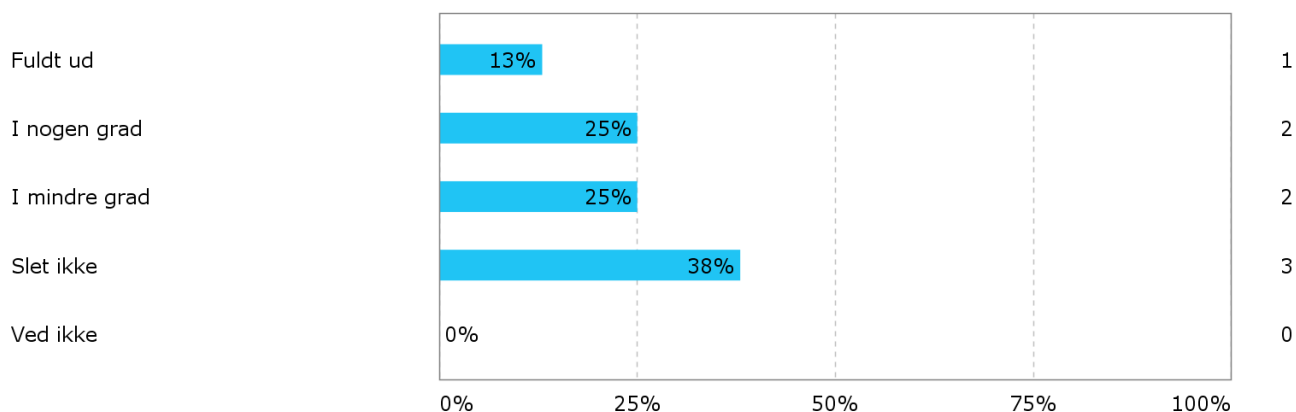
6a. Hvor længe har din kommune anvendt intern huslejebetaling for de administrative bygninger?



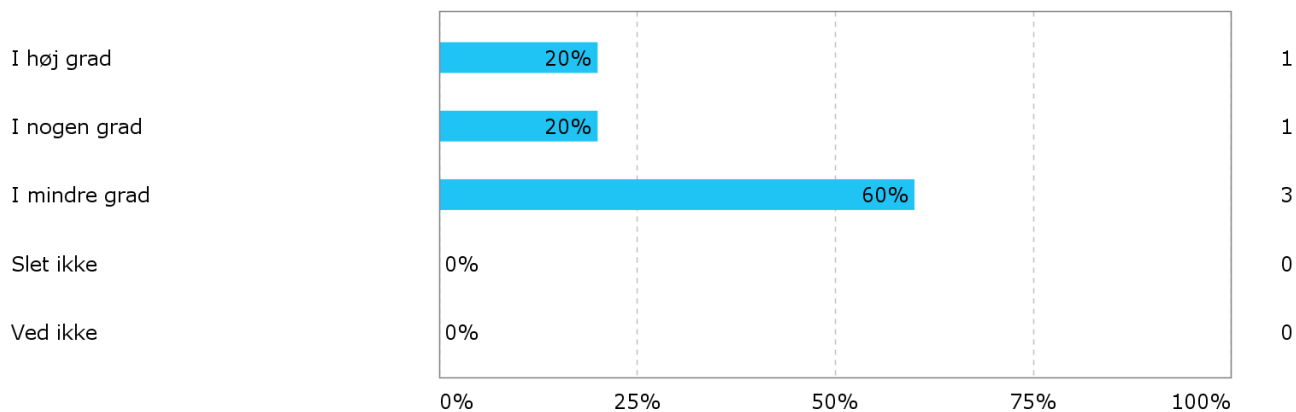
6b. I hvilken grad svarer nedenstående udsagn til modellen for interne huslejer i din kommune: Anvendelsen af intern huslejebetaling giver brugerne af de administrative bygninger mulighed for at reducere

*NOTAT, august 2012*  
 Kommunernes administrationsbygninger –  
 effektivisering som følge af strukturreformen?

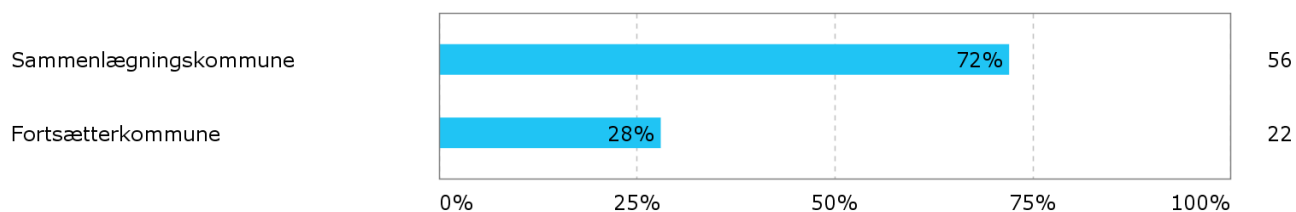
anvendelsen af plads og dermed spare udgifter til husleje, der kan anvendes til andre formål, fx. kursusaktiviteter til medarbejderne.



6c. I hvilken grad anvender brugerne af de administrative bygninger i din kommune i praksis muligheden for at reducere anvendelsen af plads og dermed spare udgifter til husleje, der kan anvendes til andre formål, fx. kursusaktiviteter til medarbejderne?



**Status**



**Kommune**

*NOTAT, august 2012*  
 Kommunernes administrationsbygninger –  
 effektivisering som følge af strukturreformen?

---

Kommunenr.

Samlet status

